

รายงานวัตกรรมการเรียนรู้ของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
โรงเรียนบ้านดอนแดง ปีการศึกษา 2567

-----

1. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นางบรรจงรักษ์ จันราศรี

2. ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ แบบ Active Learning โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เพื่อส่งเสริมทักษะด้านนาฏศิลป์ไทย เรื่อง ภาษาท่า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดอนแดง

3. ระยะเวลาในการดำเนินการ

เริ่มวันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2568

4. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

- แนวทางที่ 1 แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้วแล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่
- แนวทางที่ 2 การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

4. ประเภทของนวัตกรรม

- ( ) 01 นวัตกรรมด้านระบบ รูปแบบของการจัดการศึกษา
- ( ) 02 นวัตกรรมด้านหลักสูตร
- (✓) 03 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน
- ( ) 04 นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
- ( ) 05 นวัตกรรมด้านการจัดการชั้นเรียน
- ( ) 06 นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา
- ( ) 07 นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล
- ( ) 08 นวัตกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร

6. หลักการและเหตุผล ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องสร้าง/ พัฒนานวัตกรรม

Active Learning หรือการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจำเป็นที่จะต้องลดบทบาทของผู้สอน แต่เพิ่มบทบาทของผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำและได้คิดในสิ่งที่ทำลงไปเพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ ตรงให้เกิดขึ้น แก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูด้วยการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันทั้งใน ชั้นเรียน และนอกชั้นเรียน จากนั้นก็สร้างองค์ความรู้ขึ้นจากสิ่งที่ได้ลงมือทำนั้นผ่านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การอภิปรายและการสะท้อนคิดเพื่อสร้างความหมายกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชานาฏศิลป์ ที่โดนกระแสนิยมและการเปลี่ยนแปลงของยุค สมัย ส่งผลให้มีความสำคัญและเนื้อหาของรายวิชาถูกลดบทบาทลงไป ผู้เสนอผลงานจึงมีแนวคิดในการ ออกแบบนวัตกรรม พัฒนาสื่อและการจัดการเรียนรู้ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะด้านนาฏศิลป์ ไทย จึงใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกหรือ Active Learning เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเนื้อหาและเข้าร่วม กิจกรรมดังกล่าว เพราะรูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นวิธีการ จัดการเรียนรู้ที่มีแนวทางที่ สามารถตอบโจทย์ของการจัดการศึกษาเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลง ในการก้าว เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดีดังนั้นจึงขอแนะนำเสนอประเด็นที่น่าสนใจของแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ในประเด็นต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการนำไปปฏิบัติให้เกิดผล อย่าง มีประสิทธิภาพได้ต่อไป

7. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อออกแบบและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning
2. เพื่อพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เรียนรู้ได้ง่ายและเข้าใจได้ชัดเจน
4. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ไทย
5. เพื่ออนุรักษ์ ส่งเสริมและสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย/วัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปเผยแพร่สู่เยาวชนรุ่นหลังได้

8. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดอนแดง ปีการศึกษา 2567 จำนวน 11 คน

เชิงปริมาณ

ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 11 คน มีทักษะทางด้านนาฏศิลป์ไทยเพิ่มมากขึ้น

เชิงคุณภาพ

ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2567 เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เรียนรู้ได้ง่ายและเข้าใจได้ชัดเจน ได้แสดงความสามารถทางด้านนาฏศิลป์ไทยและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่สู่เยาวชนรุ่นหลังได้

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรมการ

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษา โดยยึดกรอบการปฏิรูปการศึกษา น้อมนำพระราชกระแสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษาที่จะต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้เด็ก เยาวชน และผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องสถาบันหลักของชาติ สร้างพื้นฐานชีวิต (อุปนิสัย) ที่เข้มแข็ง สร้างความรู้ ทักษะเพื่อให้มีอาชีพ มีงานทำ และได้นำเป้าหมายของ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี(พ.ศ. 2561-2580) ด้านการเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ที่มุ่งให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และยึดเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2561 ที่สำคัญได้ยึดวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในประเด็นสำคัญ คือ การยกระดับคุณภาพการศึกษาภายใต้หลักการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและกำหนดให้ครูและผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน จัดการเรียนรู้แบบองค์รวม จัดแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพโดยมีการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางให้มีความทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งยังมีการส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาของไทยมีความทันสมัยและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้โดยกำหนดนโยบายให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด จัดทำแผนและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษาในแต่ละจังหวัดให้เป็นรูปธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

การศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาของชาติ โดยมุ่งเป้าหมายพัฒนาศักยภาพของคน ศักยภาพของชุมชน และกำลังคนของสังคมไทยให้พึ่งตนเองได้ มีความมั่นใจ มีความภาคภูมิใจ มีศักดิ์ศรี และร่วมมือบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม เป็นการสร้างความสามารถทางปัญญา ซึ่งประกอบด้วย การเสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสมรรถนะในการเรียนรู้อย่างรอบด้านเป็นองค์รวมด้วยตนเองและจากสื่อรอบๆ ตัว อย่างต่อเนื่อง ฉะนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน ซึ่งจะสำเร็จลุล่วงได้ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น เร่งพัฒนาในหลายด้านพร้อมกัน โดยการสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กและเยาวชนเป็นเรื่องสำคัญ เพราะการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษาหาความรู้ ควบคู่กับทักษะอื่น การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตพัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างยิ่ง โดยผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น อ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ มีทักษะการ คิดพื้นฐาน การคิดขั้นสูง มีทักษะชีวิต และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์หรือมีส่วนร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแก้ปัญหาาร่วมกัน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการจัด

เตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับทุกระดับทั้งรายบุคคล กลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ โดยผู้สอนควรลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนในลักษณะการบรรยายลง และเพิ่มบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ โดยจะเป็นผู้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมในชั้นเรียน มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนทั้งกับผู้เรียนและผู้สอนผ่านการอ่าน การพูด การฟัง การเขียน การอภิปรายและการสะท้อนความคิดเป็นสำคัญเพื่อสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และได้พัฒนาทักษะขั้นสูงในการคิดรูปแบบต่าง ๆ ในขณะที่ผู้สอนจะเป็นผู้คอยชี้แนะประสบการณ์ คอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนผ่านการใช้กระบวนการคิดและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อผู้เรียนและสามารถพัฒนาให้สัมฤทธิ์ผลในกำหนดช่วงเวลาของกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับและปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 และสามารถนำเอากระบวนการสร้างความรู้ไปปฏิบัติและประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง ทั้งในชีวิตประจำวัน และสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้เรียนทั้งการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างหลากหลาย

10.การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

กระบวนการ/ขั้นตอน	
กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5E	การจัดกิจกรรม
1.ขั้นกระตุ้นความสนใจ (Engagement)	<ol style="list-style-type: none"> นักเรียนร่วมทำกิจกรรมนันทนาการ เพื่อละลายพฤติกรรมก่อนเรียน นักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เดิม เรื่อง นาฏยศัพท์ โดยครูตั้งคำถามและให้นักเรียนร่วมกันตอบ – จากครั้งที่ เราเรียนเรื่องอะไร? (แนวการตอบ นาฏยศัพท์,การจับ,การตั้งวง) - นาฏยศัพท์การตั้งวงมีกี่ระดับ? (แนวการตอบ 3 ระดับ คือ ตั้งวงบน ตั้งวงกลาง ตั้งวงล่าง) - นาฏยศัพท์การจับที่ครูสอนไปมีอะไรบ้าง? ยกตัวอย่างมา 3 ลักษณะ (แนวการตอบ จับคว่ำ จับหงาย จับส่งหลัง จับชายพก เป็นต้น) นักเรียนร่วมสนุกเล่นเกม “กลองสุมท่ารำ” โดยสุ่มนักเรียนด้วยวิธีหมุนวงล้อ จากเว็บไซต์ https://wheelofnames.com/th/ กติกาเกม “กลองสุมท่ารำ” 1. ให้ตัวแทนนักเรียนหยิบกลองสุม จำนวน 1 กลอง จากนั้นเปิดกลองสุมเพื่อดูบัตรภาพท่ารำ (โดยไม่ให้เพื่อนในห้องเห็นบัตรภาพนั้น) 2. นักเรียนที่หยิบกลองสุม ปฏิบัติท่ารำตามบัตรภาพ แล้วให้เพื่อนในห้องทายว่าคือท่านาฏยศัพท์ใด 4 นักเรียนชมวิดีโอ การ์ตูนละครใบ้ จาก Youtube เรื่องความกตัญญู

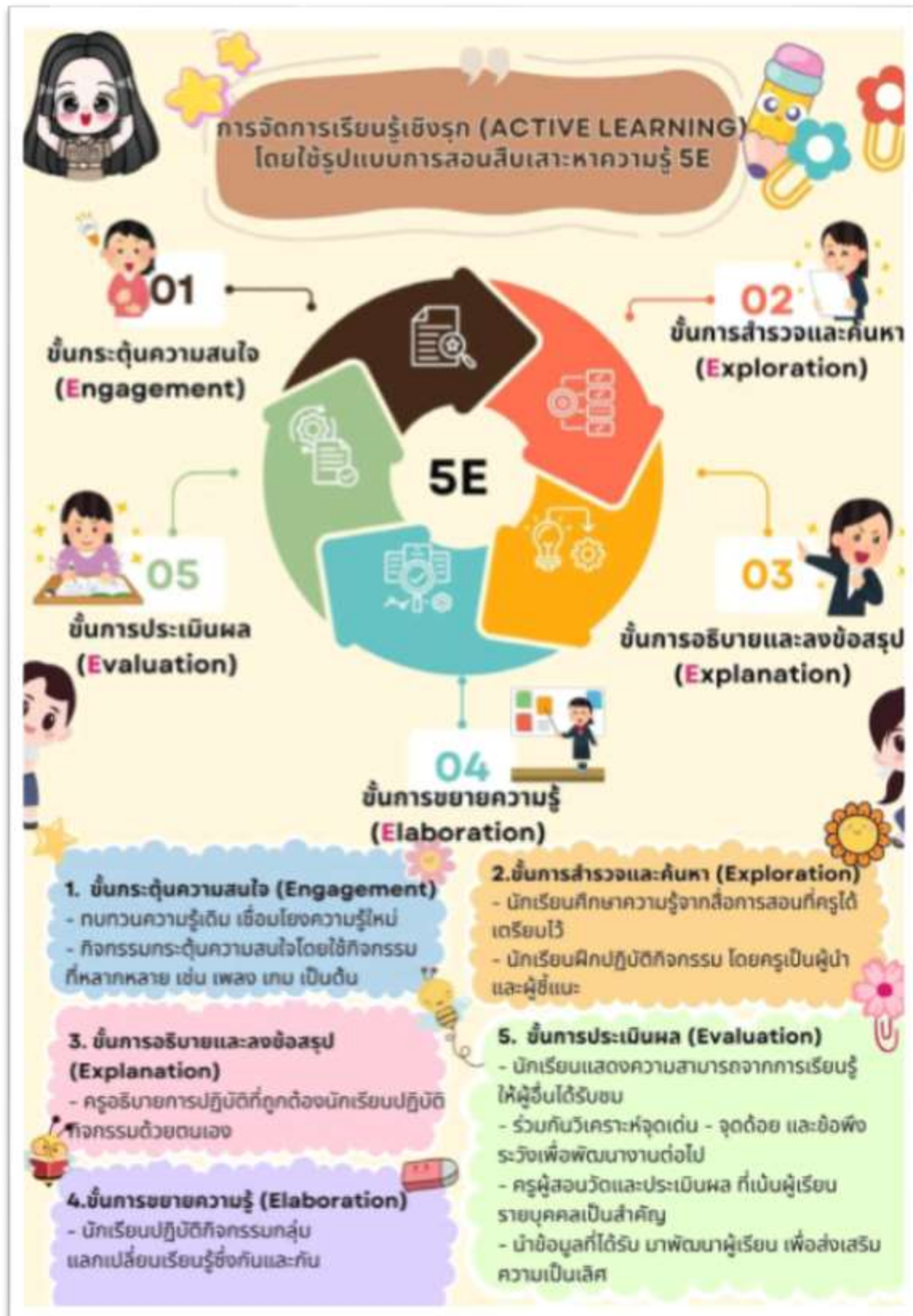
	<p>5 นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิดีโอที่รับชมโดยครูใช้คำถามกระตุ้นความคิด เช่น - จากคลิปวิดีโอที่ชมนักเรียนเข้าใจเนื้อหาหรือไม่? อย่างไร?</p> <p>- นักเรียนคิดว่าในคลิปวิดีโอใช้สัญญาณใดเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจสิ่งที่รับชม?</p> <p>6. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าในชีวิตของเรายังมีอะไรอีกบ้างที่ใช้สัญญาณหรือท่าทาง แทน เสียงพูด</p> <p>7. ครูสนทนากับนักเรียนถึงการแสดงนาฏศิลป์และนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ภาษาท่า</p>
<p>2. ขั้นการสำรวจและค้นหา (Exploration)</p>	<p>1. นักเรียนชมคลิปวิดีโอการสอนจาก Youtube เรื่อง ภาษาท่า พร้อมกับสังเกตการณ์ปฏิบัติ ท่าทาง และฝึกปฏิบัติท่าทางประกอบ</p> <p>2. ครูแจกเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ ให้กับนักเรียน</p> <p>3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันฝึกปฏิบัติท่าทางด้วยตนเอง ตามแบบเอกสารประกอบการเรียน</p>
<p>3. ขั้นการอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation)</p>	<p>1. ครูเปิดสื่อเอกสารประกอบการเรียน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ให้ความรู้เพิ่มเติม และสร้าง ความเข้าใจในเรื่องภาษาท่า พร้อมกับสาธิตการปฏิบัติภาษาท่าให้นักเรียนสังเกต และปฏิบัติตามครู</p> <p>2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทบทวนภาษาท่าตามแบบครูที่ละท่า</p> <p>3. นักเรียนทดสอบความรู้ โดยร่วมสนุกเล่นเกม “จับคู่ท่ารำ”</p> <p>กติกากเกม “จับคู่ท่ารำ”</p> <p>1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ทีม เท่าๆ กัน จากนั้นต่อแถวเป็นทีมละ 1 แถว</p> <p>2. นักเรียนแต่ละทีม หยิบบัตรคำในตะกร้า คนละ 1 คำ แล้วนำไปติดที่กระดานให้ตรงตาม ชื่อท่าที่กำหนดไว้</p> <p>3. ทีมใดติดเสร็จเรียบร้อยและถูกต้องก่อนเป็นผู้ชนะ</p>
<p>4. ขั้นการขยายความรู้ (Elaboration)</p>	<p>1. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรม “ภาษาท่าสื่อความหมาย”</p> <p>2. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทน เพื่อหยิบไขในโหล กลุ่มละ 1 ฟอง (ในไขจะมีชื่อภาษาท่า 1 ชื่อ)</p> <p>3. นักเรียนนำไขไปเปิดให้เพื่อนในกลุ่มดูว่าได้ชื่อท่าใด จากนั้นนำไขคืนครู</p> <p>4. นักเรียนนำชื่อท่านั้นมาแต่งประโยคจำนวน 1 ประโยค พร้อมแสดงท่าทางประกอบให้ ถูกต้อง</p> <p>5. ครูสังเกตพฤติกรรมระหว่างการทำงานกลุ่มของนักเรียน</p>
<p>5. ขั้นการประเมินผล (Evaluation)</p>	<p>1. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอท่าทางที่ได้แต่งประโยคไว้ แล้วให้เพื่อนในห้องทาย ว่าเป็นท่าใด โดยครูใช้หมუნวงล้อ จากเว็บไซต์ https://wheelofnames.com/th/</p> <p>2. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามท่าทางที่เพื่อนแสดง</p> <p>3. ครูสังเกตการณ์แสดงท่าทางของนักเรียนพร้อมชี้แนะแนวทางในการพัฒนาต่อไป</p> <p>4. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ภาษาท่า</p>

11. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

แนวคิด ทฤษฎี

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การออกแบบการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้. o ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง สร้างองค์ความรู้ ผ่านการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) การได้ปฏิบัติงาน สร้างสรรค์งาน และนำเสนองานด้วยตัวเอง การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และอภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิม และความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ มีขั้นตอนดังนี้ กระตุ้นคิดให้เกิดการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ ลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด สื่อสารผลการปฏิบัติ ปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่ เป็นต้น

ขั้นตอนของรูปแบบการสอนแบบ 5E

12. สื่อ-อุปกรณ์/ เครื่องมือ

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ และรายละเอียด	วิธีการใช้
1	เกมกล่องสุ่มทำรำ	ใช้ในขั้นกระตุ้นความสนใจ (Engagement)
2	คลิปวิดีโอ จาก Youtube การตุนใบ เรื่อง ความกตัญญู	ใช้ในขั้นกระตุ้นความสนใจ (Engagement)
3	เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ภาษาท่า	ขั้นการสำรวจและค้นหา (Exploration)
4	คลิปวิดีโอ จาก Youtube เรื่อง ภาษาท่า	ขั้นการสำรวจและค้นหา (Exploration)
5	เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ภาษาท่า แบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book)	ขั้นการอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation)
6	เกมจับคู่ทำรำ	ขั้นการอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation)
7	โหลใส่จับฉลากภาษาท่า	ขั้นการขยายความรู้ (Elaboration)
8	wheel of names เกมหมุนวงล้อออนไลน์	ขั้นการประเมินผล (Evaluation)

13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ด้านความรู้ นักเรียนสามารถบอกชื่อท่าภาษาท่าได้ถูกต้อง
2. ด้านทักษะ/กระบวนการ นักเรียนสามารถแสดงท่าทางเพื่อสื่อความหมายได้
3. ด้านคุณลักษณะ นักเรียนใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

14.งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวด ค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ (ทำอะไร)	จำนวน	เป็นเงิน
1) การจัดทำ จัดทำ วัสดุ ประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้ , เอกสารประกอบการจัดการ เรียนการสอนด้วยนวัตกรรม, แบบทดสอบในการวัดและการ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้	ค่าวัสดุ	วัสดุอุปกรณ์ในการ จัดทำ เช่น กระดาษ กาว กรรไกร อุปกรณ์ ตกแต่ง กระดาษสี	1 ชุด	2,000

15.การประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนสามารถบอกชื่อภาษา ทำได้	ประเมินใบงาน เรื่อง ภาษาท่า	แบบประเมินใบงาน เรื่อง ภาษาท่า	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
นักเรียนสามารถแสดงท่าทาง เพื่อ สื่อความหมายได้	ประเมินการ แสดงท่าทาง ภาษาท่าของ นักเรียน	แบบประเมินการ ปฏิบัติท่าท่า	ระดับคุณภาพดีขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
นักเรียนมีใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่น ใน การทำงาน	สังเกต พฤติกรรม นักเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม นักเรียน	ระดับคุณภาพดีขึ้นไป ผ่านเกณฑ์

(ลงชื่อ) บรรจงรักษ์ จันราศี
(นางบรรจงรักษ์ จันราศี)

ผู้พัฒนานวัตกรรม

15. การพิจารณาของผู้บริหารสถานศึกษา

15.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(.....) คิดค้นและพัฒนาวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่น

(..□...) ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของเด็กไทยทั่วประเทศ

(.....) กระจาย อำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัว ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(.....) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

15.2 ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนหรือจุดเน้น ของโรงเรียน ที่โรงเรียน กำหนด

( ) สมรรถนะการจัดการ และสมรรถนะการคิดขั้นสูง

(□) สมรรถนะการเรียนรู้พื้นฐาน

( ) สมรรถนะการอาชีพตามอัตลักษณ์สถานศึกษา

( ) อื่นๆ.....

15.3 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัด

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง ในการบริหารและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

(..□...) ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากร ทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

15.4 สอดคล้องกับข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบพัฒนานวัตกรรมการ

(.....) ไม่สอดคล้อง

(..□...) สอดคล้อง

สรุปความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
.....

เห็นชอบ

(.....) ให้ปรับปรุง

(.....) ไม่เห็นชอบ

(นายพีรวัส ตั้งเวโรจน์สกุล)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนแดง

รหัส-ชื่อรายวิชา ศ 141

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ : ดนตรี-นาฏศิลป์

ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

เวลาเรียน 6 ชั่วโมง

ผู้สอน..... โรงเรียน.....

ขั้นที่ 1 กำหนดเป้าหมายหลักของการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

ศ 3.1 ป.4/1 ระบุทักษะพื้นฐานทางนาฏศิลป์และการละครที่ใช้สื่อความหมายและอารมณ์

ศ 3.1 ป.4/2 ใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครง่าย ๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราว

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่า ของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

ศ 3.2 ป.4/1 อธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์หรือชุดการแสดงอย่างง่าย ๆ

สาระการเรียนรู้

1. หลักและวิธีการปฏิบัตินาฏศิลป์ : นาฏยศัพท์ ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย
2. การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยประกอบเพลงปลุกใจ
3. การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยประกอบเพลงพระราชนิพนธ์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึง

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. รักความเป็นไทย

ขั้นที่ 2 กำหนดหลักฐานหรือร่องรอยของการเรียนรู้

ภาระงาน : ชิ้นงาน/การแสดงผลออกของ

1. ชิ้นงานที่ 11 เรื่อง นาฏยศัพท์
2. ชิ้นงานที่ 12 เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย
3. ชิ้นงานที่ 13 เรื่อง การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยประกอบเพลงปลุกใจ
4. ชิ้นงานที่ 14 เรื่อง การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยประกอบเพลงพระราชนิพนธ์

การประเมินการ

1. ประเมินความรู้ เรื่อง นาฏยศัพท์ ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยประกอบเพลงปลุกใจและเพลงพระราชนิพนธ์ (K) ด้วยแบบทดสอบ
2. ประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม (P) ด้วยแบบประเมิน
3. ประเมินชิ้นงาน เรื่อง นาฏยศัพท์ (P) ด้วยแบบประเมิน
4. ประเมินชิ้นงาน เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย (P) ด้วยแบบประเมิน
5. ประเมินชิ้นงาน เรื่อง การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยประกอบเพลงปลุกใจ (P) ด้วยแบบประเมิน
6. ประเมินชิ้นงาน เรื่อง การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยประกอบเพลงพระราชนิพนธ์ (P) ด้วยแบบประเมิน
7. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย (A) ด้วยแบบประเมิน

ขั้นที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือประสบการณ์การ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล (Gathering)

1. นักเรียนร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับภาพการแสดงนาฏศิลป์ไทย และตอบคำถาม
2. นักเรียนแบ่งกลุ่มร่วมกันศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนาฏยศัพท์ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย แล้วบันทึกข้อมูลที่ได้เป็นแผนภาพความคิดบนกระดาน
3. นักเรียนแบ่งกลุ่มเล่นเกมจับคู่ทรรษา ระหว่างภาพนาฏยศัพท์และบัตรคำ
4. นักเรียนร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย และตอบคำถาม
5. นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย จากแหล่งเรียนรู้

ที่หลากหลาย

6. นักเรียนร่วมกันฟังเพลงกรุงศรีอยุธยา แล้วสนทนา และตอบคำถาม
7. นักเรียนร่วมกันอ่านเนื้อร้องเพลงกรุงศรีอยุธยา แล้วฝึกร้องเพลงและประบมือประกอบจังหวะ
8. นักเรียนศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเพลงปลุกใจ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
9. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติทำรำประกอบเพลงกรุงศรีอยุธยา

จากการปฏิบัติชั่วโมงที่แล้ว

10. นักเรียนร่วมกันศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของเพลงปลุกใจ จากแหล่งเรียนรู้

ที่หลากหลาย

11. นักเรียนร่วมกันฟังเพลงเราสู้ แล้วสนทนา และตอบคำถาม
12. นักเรียนร่วมกันอ่านเนื้อร้องเพลงเราสู้ แล้วฝึกร้องเพลงและประบมือประกอบจังหวะ
13. นักเรียนร่วมกันศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย

ประกอบเพลงพระราชนิพนธ์เราสู้ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

14. นักเรียนทบทวนทำรำประกอบเพลงเราสู้ ท่าที่ 1-22 จากการฝึกปฏิบัติชั่วโมงที่แล้ว

จากนั้นร่วมกันสนทนาและตอบคำถาม

15. นักเรียนร่วมกันศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเพลงพระราชนิพนธ์ที่เหมาะสม

ในการนำไปประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลง จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

ขั้นคิดวิเคราะห์และสรุปความรู้

16. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนาฏยศัพท์ และตอบคำถาม
17. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์จำแนกทำนาฏยศัพท์ส่วนขาและส่วนมือลงในแผนภาพความคิด
18. นักเรียนร่วมกันคิดประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าและสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับนาฏยศัพท์

โดยใช้คำถามสำคัญ ดังนี้

- นักเรียนคิดว่าทำนาฏยศัพท์มีความสำคัญอย่างไร

19. นักเรียนสังเกตภาพ แล้วพิจารณากิริยาท่าทางของมนุษย์กับภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย

โดยโยงเส้นจับคู่

20. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย แล้วเขียนเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับ

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยภาพละ 1 เหตุการณ์

21. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย โดยตอบคำถามสำคัญ ดังนี้

- นักเรียนจะปฏิบัติภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยให้อ่อนช้อย สวยงามได้อย่างไร

22. นักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยเป็นแผนภาพความคิด

23. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเพลงปลุกใจ และตอบคำถาม

24. นักเรียนร่วมกันคิดประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยตอบคำถามสำคัญ ดังนี้

- ถ้านักเรียนอยู่ในยุคสมัยกรุงศรีอยุธยาจะสร้างประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างไรบ้าง

25. นักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย

ประกอบเพลงปลุกใจเป็นแผนภาพความคิด

26. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย
ประกอบเพลงปลุกใจ แล้วตอบคำถาม

27. นักเรียนร่วมกันคิดประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าเกี่ยวกับการใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย
ประกอบเพลงปลุกใจ โดยตอบคำถามสำคัญ ดังนี้

- การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยประกอบเพลงมีประโยชน์อย่างไร

28. นักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย
ประกอบเพลงปลุกใจเป็นแผนภาพความคิด

29. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย
ประกอบเพลงพระราชนิพนธ์เราสู้ และตอบคำถาม

30. นักเรียนร่วมกันคิดประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าเกี่ยวกับการใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย
ประกอบเพลงพระราชนิพนธ์ โดยใช้คำถามสำคัญ ดังนี้

- นักเรียนจะมีแนวทางในการแสดงท่าทางประกอบเพลงพระราชนิพนธ์ให้สวยงามและน่าสนใจได้อย่างไร

31. นักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดเพลงพระราชนิพนธ์เราสู้เป็นแผนภาพความคิด

32. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติท่ารำประกอบเพลงพระราชนิพนธ์เราสู้
ในช่วงเวลาที่แล้ว และตอบคำถาม

33. นักเรียนคิดประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าเกี่ยวกับการใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย
ประกอบเพลงพระราชนิพนธ์เราสู้ โดยใช้คำถามสำคัญ ดังนี้

- การปฏิบัติท่ารำประกอบเพลงพระราชนิพนธ์เราสู้มีประโยชน์อย่างไร

34. นักเรียนร่วมกันสรุปความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย
ประกอบเพลงพระราชนิพนธ์เราสู้เป็นแผนภาพความคิด

ชั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge)

35. นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติทำนาฏยศัพท์ แล้วประเมินผลและตอบคำถามลงในชิ้นงานที่ 11
เรื่อง นาฏยศัพท์

36. นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย แล้วประเมินผลและตอบคำถาม
ลงในชิ้นงานที่ 12 เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย

37. นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติท่ารำประกอบเพลงกรุงศรีอยุธยา แล้วประเมินผลและตอบคำถาม
ลงในชิ้นงานที่ 13 เรื่อง การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยประกอบเพลงปลุกใจ

38. นักเรียนแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติท่ารำประกอบเพลงเราสู้ แล้วประเมินผลและตอบคำถาม
ลงในชิ้นงานที่ 14 เรื่อง การใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยประกอบเพลงพระราชนิพนธ์

39. นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เข้าใจเป็นความรู้ร่วมกัน ดังนี้

นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย เป็นสิ่งที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์ทำให้การแสดงสวยงาม มีเอกลักษณ์

ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill)

40. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงทำนาฏยศัพท์หน้าชั้นเรียน
41. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยหน้าชั้นเรียน
42. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงทำรำประกอบเพลงกรุงศรีอยุธยาหน้าชั้นเรียน
43. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงทำรำประกอบเพลงเรารู้หน้าชั้นเรียน
44. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับวิธีการทำงานให้เห็นการคิดเชิงระบบและวิธีการทำงาน

ที่มีแบบแผน

ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-

45. นักเรียนร่วมกันนำทำนาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยไปใช้แสดงท่าทางประกอบเพลงหรือบาทบาทสมมติ แล้วนำไปร่วมแสดงในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อสร้างความสุขให้กับผู้อื่น
46. นักเรียนแบ่งกลุ่มร่วมกันเลือกเพลงปลุกใจหรือเพลงพระราชานิพนธ์ที่สนใจ 1 เพลง แล้วร่วมกันคิดท่าทางประกอบเพลง โดยใช้นาฏยศัพท์และภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทย จากนั้นนำไปร่วมแสดงในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนหรือชุมชน เพื่อสร้างความสุขให้กับผู้อื่น
47. นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกหลังการเรียนและหลังการทำกิจกรรมในประเด็นต่อไปนี้

- สิ่ง que นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร
- นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- เพื่อนนักเรียนในกลุ่มมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- นักเรียนพึงพอใจกับการเรียนในวันนี้หรือไม่ เพียงใด
- นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมทั่วไปได้อย่างไร

จากนั้นแลกเปลี่ยนตรวจสอบขั้นตอนการทำงานทุกขั้นตอนว่าจะเพิ่มคุณค่าไปสู่สังคม เกิดประโยชน์ต่อสังคมให้มากขึ้นกว่าเดิมในขั้นตอนใดบ้าง สำหรับการทำงานในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
2. บัตรคำ
3. บัตรภาพ
4. แผ่นวงกลมสีต่าง ๆ
5. แผ่นบันทึกเสียง

6. เครื่องเล่นแผ่นบันทึกเสียง
7. เนื้อร้องเพลงกรุงศรีอยุธยา
8. เนื้อร้องเพลงเราสู้
9. แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)

ชื่อ _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

นักเรียนใช้ดินสอระบายลงใน หน้าคำตอบที่ถูกต้องให้เต็มวง

1. การฝึกหัดนาฏยศัพท์ให้ถูกต้องและสวยงามมีประโยชน์ต่อการรำไทยอย่างไร

- ① มีท่ารำใหม่ ๆ เกิดขึ้น
- ② เป็นพื้นฐานการรำที่ดี
- ③ รำได้ถูกต้องตรงจังหวะดนตรีไทย
- ④ การรำไทยมีความหลากหลายมากขึ้น

2. “แบมือทั้งสองข้างแล้วกางแขนผายออกไปทางด้านข้างจนขนานกับลำตัว ปลายนิ้วมือลดต่ำลงเล็กน้อย”

แทนความหมายใด

- ① เก่งกล้า
- ② กลุ้มใจ
- ③ คุ่มครอง
- ④ สูญสิ้น

3. ภาษานาฏศิลป์หรือภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยมีความหมายตรงกับข้อใด

- ① การรำรำที่นุ่มนวล
- ② การรำรำที่มีชั้นเชิง
- ③ การรำรำที่มีรูปแบบ
- ④ การรำรำอย่างอิสระ

4. การจีบที่ถูกต้องมีลักษณะอย่างไร

- ① นิ้วหัวแม่มือจรดที่ข้อแรกของนิ้วชี้
- ② นิ้วหัวแม่มือจรดที่ข้อที่สองของนิ้วชี้
- ③ นิ้วหัวแม่มือจรดที่ปลายนิ้วของนิ้วชี้
- ④ นิ้วหัวแม่มือจรดที่ข้อที่สองของนิ้วกลาง

5. ข้อใดคือคำที่ใช้เรียกชื่อลักษณะหรือกิริยาท่าทางการแสดงนาฏศิลป์ไทย

- ① ศิลปะ
- ② ศิลปศาสตร์
- ③ นาฏยศัพท์
- ④ นาฏศิลป์

6. ข้อใดคือความหมายของเพลงเราสู้ พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 9

- ① รักชาติ
- ② รักพ่อแม่
- ③ รักตัวเรา
- ④ รักญาติพี่น้อง

7. ถ้าต้องการใช้ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยในเชิงปฏิเสศควรทำท่าลักษณะใด

- ① ซี่นิ้วไปตันทันหน้า
- ② จับหงายระดับข้อ
- ③ แขนมือตั้งวงระดับไหล่
- ④ มือประสานสองข้างจีบระหว่างอก

8. เพลงปลุกใจมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

- ① เพื่อเสริมสร้างจิตใจให้เป็นนักสู้ที่เข้มแข็ง
- ② เพื่อเสริมสร้างให้มีบุคลิกภาพที่ดี
- ③ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพให้สมบูรณ์
- ④ เพื่อเสริมสร้างพลังกาย

9. บทร้องเพลงกรุงศรีอยุธยา คำว่า “บริบูรณ์” ผู้แสดงต้องตั้งวงลักษณะใด

- 1 ตั้งวงบน
- ② ตั้งวงกลาง
- ③ ตั้งวงล่าง
- ④ ตั้งวงสูง

10. เพลงกรุงศรีอยุธยาให้อารมณ์ ความรู้สึกอย่างไร

- ① เศร้าโศก เสียใจ
- ② สนุกสนาน รื่นเริง
- ③ กล้าหาญ เข้มแข็ง
- ④ เบื่อหน่าย รำคาญใจ

แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)

ชื่อ _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

นักเรียนใช้ดินสอระบายลงใน หน้าคำตอบที่ถูกต้องให้เต็มวง

1. ภาษานาฏศิลป์หรือภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยมีความหมายตรงกับข้อใด

- ① การรำรำที่นุ่มนวล
- ② การรำรำที่มีชั้นเชิง
- ③ การรำรำที่มีรูปแบบ
- ④ การรำรำอย่างอิสระ

2. “แบมือทั้งสองข้างแล้วกางแขนผายออกไปทางด้านข้างจนขนานกับลำตัว ปลายนิ้วมือนวดต่ำลงเล็กน้อย”

แทนความหมายใด

- ① เก่งกล้า
- ② กลุ้มใจ
- ③ คุ่มครอง
- ④ สูญสิ้น

3. การจีบที่ถูกต้องมีลักษณะอย่างไร

- ① นิ้วหัวแม่มือจรดที่ข้อแรกของนิ้วชี้
- ② นิ้วหัวแม่มือจรดที่ข้อที่สองของนิ้วชี้
- ③ นิ้วหัวแม่มือจรดที่ปลายนิ้วของนิ้วชี้
- ④ นิ้วหัวแม่มือจรดที่ข้อที่สองของนิ้วกลาง

4. ข้อใดคือคำที่ใช้เรียกชื่อลักษณะหรือกิริยาท่าทางการแสดงนาฏศิลป์ไทย

- ① ศิลปะ
- ② ศิลปศาสตร์
- ③ นาฏยศัพท์
- ④ นาฏศิลป์

5. บทร้องเพลงกรุงศรีอยุธยา คำว่า “บริบูรณ์” ผู้แสดงต้องตั้งวงลักษณะใด

- ① ตั้งวงบน
- ② ตั้งวงกลาง
- ③ ตั้งวงล่าง
- ④ ตั้งวงสูง

6. ภาตต้องการใช้ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ไทยในเชิงปฏิเสศควรทำท่าลักษณะใด

- ① ซี่นิ้วไปตันทันหน้า
- ② จับหงายระดับข้อ
- ③ แขนมืองตั้งวงระดับไหล่
- ④ มือประสานสองข้างจีบระหว่งอก

7. การฝึกหัดนาฏยศัพท์ให้ถูกต้องและสวยงามมีประโยชน์ต่อการรำไทยอย่างไร

- ① มีท่ารำใหม่ ๆ เกิดขึ้น
- ② เป็นพื้นฐานการรำที่ดี
- ③ รำได้ถูกต้องตรงจังหวะดนตรีไทย
- ④ การรำไทยมีความหลากหลายมากขึ้น

8. เพลงกรุงศรีอยุธยาให้อารมณ์ ความรู้สึกอย่างไร

- ① เศร้าโศก เสียใจ
- ② สนุกสนาน รื่นเริง
- ③ กล้าหาญ เข้มแข็ง
- ④ เบื่อหน่าย รำคาญใจ

9. ข้อใดคือความหมายของเพลงเราสู้ พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 9

- ① รักชาติ
- ② รักพ่อแม่
- ③ รักตัวเรา
- ④ รักญาติพี่น้อง

10. เพลงปลุกใจมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

- ① เพื่อเสริมสร้างจิตใจให้เป็นนักสู้ที่เข้มแข็ง
- ② เพื่อเสริมสร้างให้มีบุคลิกภาพที่ดี
- ③ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพให้สมบูรณ์
- ④ เพื่อเสริมสร้างพลังกาย

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล

เก็บข้อมูลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน จัดทำตารางเปรียบเทียบผลต่างระหว่างก่อนฝึกและหลังฝึก หาผลต่างจากการปฏิบัติดังนี้

ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน – หลังเรียน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ก่อนเรียน 20 คะแนน	หลังเรียน 20 คะแนน	ผลต่าง (D)	หมายเหตุ
1	เด็กชายกฤเมธ ทองเหลือง	11	19	8	
2	เด็กชายจิรพัฒน์ สารบุญ	4	13	9	
3	เด็กชายสุทินันท์ แก้วภาพ	10	17	7	
4	เด็กชายอนุชา ประสารศรี	2	10	8	
5	เด็กชายเอกนถุน จันทร์หาญ	5	15	10	
6	เด็กหญิงกุลจิรา ไชยวงศ์	15	20	5	
7	เด็กหญิงรัชนิดา นิยมชาติ	11	19	8	
8	เด็กหญิงออรดา บุษทอง	7	17	10	
9	เด็กชายนันทพงศ์ คุณคำ	6	19	12	
10	เด็กหญิงสุกัญญา ชะนะ	8	19	11	
11	เด็กหญิงปภาวรินทร์ สलगสิงห์	10	20	10	

จากตารางจะเห็นว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้ชุดฝึกทักษะทางด้านนาฏศิลป์เรื่องนาฏยศัพท์เกี่ยวกับการใช้มือและนาฏยศัพท์เกี่ยวกับการใช้เท้า สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้ชุดฝึกทักษะทางด้านนาฏศิลป์ เรื่องนาฏยศัพท์เกี่ยวกับการใช้มือ และนาฏยศัพท์เกี่ยวกับการใช้เท้า

อภิปรายผล

การประเมินครั้งนี้เป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนดีขึ้นพร้อมทั้งนักเรียนมีทักษะความชำนาญทางนาฏศิลป์ไทยมีเวียงามทำรำถูกต้องตามแบบมาตรฐานของนาฏศิลป์ซึ่งผู้วิจัยศึกษาโดยการสังเกตและสอบถามนักเรียน พบว่าสาเหตุของการที่ทำให้นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติทำรำได้ถูกต้องงตามแบบแผนนั้นเกิดจากเวลาเรียนมีน้อย กล่าวคือเวลาเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทำให้นักเรียนขาดความต่อเนื่องในการฝึกปฏิบัติเป็นผลให้การจดจำท่ารำรายละเอียดและเทคนิคลีลาต่างๆ บกพร่องไป นับเป็นอุปสรรคที่ทำให้การฝึกปฏิบัติกระบวนท่ารำของนักเรียนยังไม่ถูกต้อง ขาดทักษะความชำนาญและความมดงามตามตามแบบแผนการแสดงนาฏศิลป์ไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการสร้างชุดฝึกทักษะทางด้านนาฏศิลป์ประกอบการเรียนการสอนวิชา

นาฏศิลป์ชั้น ซึ่งได้แก่เรื่อง นาฏยศัพท์เกี่ยวกับการใช้มือ และนาฏยศัพท์เกี่ยวกับการใช้เท้า โดยใช้ชุดฝึกทักษะทางด้านนาฏศิลป์ที่สร้างขึ้น ซึ่งผู้สอนจะให้นักเรียนสามารถทำการฝึกฝนได้ด้วยตนเองจากที่บ้านเพิ่มเติมทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน นับเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนซึ่งมีเวลาเรียนน้อย ชุดฝึกทักษะทางด้านนาฏศิลป์มีภาพประกอบทำให้นักเรียนอ่านค้นคว้าศึกษาเข้าใจง่าย รวมทั้งยังสร้างความภาคภูมิใจความมั่นใจให้กับนักเรียนที่นักเรียนสามารถอ่านแล้วปฏิบัตินาฏศิลป์ได้ด้วยตนเอง จากการสังเกตนักเรียนมีพัฒนาการในการจดจำท่ารำได้ดีขึ้น มีความมั่นใจในการสอบปฏิบัติท่ารำในชั้นเรียนมากขึ้น และมีผลการเรียนอยู่ในระดับดีถึงดีมาก ทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดี ต่อการเรียนนาฏศิลป์นักเรียนมีความรู้ความสามารถหลังใช้ชุดฝึกทักษะทางด้านนาฏศิลป์ทางด้าน ความจำ ทางด้านความถูกต้องของท่ารำ การนำความรู้ไปใช้ใช้ในการศึกษาทางด้านปฏิบัติ ทฤษฎี และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมอื่นๆ และในชีวิตประจำวันต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรใส่ภาพข้อมูลอยู่บ่อย ๆ เกี่ยวกับนาฏศิลป์เพราะข้อมูลแต่ละที่อาจจะไม่ตรงกัน
  2. ครูผู้สอนในรายวิชาสามารถนำแนวทางในการสอนซ่อมเสริมหรือการสร้างชุดฝึกทักษะไปปรับใช้
- ทั้งนี้การดำเนินการเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยผู้สอนจะต้องมีความเสียสละ

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินครั้งนี้เป็นการพัฒนาทักษะทางด้านนาฏศิลป์ เรื่องเรื่องนาฏยศัพท์เกี่ยวกับการใช้มือ และนาฏยศัพท์เกี่ยวกับการใช้เท้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนวัดป่าไผ่ โดยใช้สื่อนวัตกรรมแบบวิธีทัศน์ประกอบการสอน มีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาทักษะนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4โรงเรียนบ้านดอนแดง ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
- 2) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชานาฏศิลป์มากยิ่งขึ้น 3) เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านทักษะการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้าน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้อง เครื่องมือที่ใช้ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น

- 1) แบบชุดฝึกทักษะทางด้านนาฏศิลป์เรื่องนาฏยศัพท์เกี่ยวกับการใช้มือ และนาฏยศัพท์เกี่ยวกับการใช้เท้า
- 2) วิธีทัศน์ประกอบการสอน
- 3) แบบบันทึกคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะ

จากตารางการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะทางด้านนาฏศิลป์ สรุปได้ว่านักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องนาฏยศัพท์เกี่ยวกับการใช้

มือ และนาฏยศัพท์เกี่ยวกับการใช้เท้าที่ดีขึ้น จากข้อมูลการเปรียบเทียบจากตารางแบบสังเกตพฤติกรรม สรุปได้ต่อไปนี

- คะแนน 0 – 4	ระดับ 1 หมายถึง พัฒนาการต่ำ	มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนน 2 คน
- คะแนน 5 – 9	ระดับ 2 หมายถึง พัฒนาการพอใช้	มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนน 4 คน
- คะแนน 10 – 14	ระดับ 3 หมายถึง พัฒนาการปานกลาง	มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนน 4 คน
- คะแนน 15 – 19	ระดับ 4 หมายถึง พัฒนาการดี	มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนน 1 คน
- คะแนน 20	ระดับ 5 หมายถึง พัฒนาการดีมาก	มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนน 0 คน

ก่อน ใช้ชุดฝึกทักษะทางด้านนาฏศิลป์ นักเรียนส่วนใหญ่ มีคะแนนระหว่าง 5 - 9 คะแนน ซึ่งมีจำนวนนักเรียน 6 คน อยู่ในระดับ 2 ซึ่งหมายถึง พัฒนาการทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้เป็นส่วนใหญ่

- คะแนน 0 – 4	ระดับ 1 หมายถึง พัฒนาการต่ำ	มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนน 0 คน
- คะแนน 5 – 9	ระดับ 2 หมายถึง พัฒนาการพอใช้	มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนน 0 คน
- คะแนน 10 – 14	ระดับ 3 หมายถึง พัฒนาการปานกลาง	มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนน 2 คน
- คะแนน 15 – 19	ระดับ 4 หมายถึง พัฒนาการดี	มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนน 7 คน
-คะแนน 20 ขึ้นไป	ระดับ 5 หมายถึง พัฒนาการดีมาก	มีจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนน 2 คน

หลัง ใช้ชุดฝึกทักษะทางด้านนาฏศิลป์ นักเรียนส่วนใหญ่ มีคะแนนระหว่าง 15 - 19 คะแนน ซึ่งมีจำนวน 7 คน อยู่ในระดับ 4 ซึ่งหมายถึง พัฒนาการทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเป็นส่วนใหญ่ และ ทำคะแนนเต็ม 20 คะแนน ได้ถึง 2 คน ซึ่งทำให้มองเห็นการพัฒนาด้านทักษะนาฏศิลป์ที่ดีขึ้นตามลำดับ

ภาพการจัดกิจกรรม

